

До

Председателя
на научното жури
определено със заповед
№Р-109-196/02.05.2018г.
на Ректора на МУ –Варна

Рецензия

от

доц. д-р Диана Петкова Господинова- Вълкова, д.м.
Клиника по Белодробни Болести
МБАЛ „Св.Марина“ Варна
МУ „ Проф.Д-р Параскев Стоянов“ Варна

относно

конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“
по професионално направление 03.01.17 „Белодробни болести“
към I-ва Катедра по Вътрешни болести, УС Белодробни болести
обявен в ДВ бр. 24/ 16.03.2017г.
с единствен кандидат: д-р Велин Колев Стратев, дм

Във връзка с обявения конкурс за доцент със заповед №Р-109-196/02.05.2018г. на Ректора на МУ – Варна съм определена за член на научното жури и да представя рецензия относно конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ в I-ва Катедра по Вътрешни болести, УС Белодробни болести с единствен кандидат : д-р Велин Колев Стратев, дм

Кратки данни за кариерно развитие и квалификации

Д-р Велин Колев Стратев е роден на 24.12.1977 г., в гр. Казанлък. През 1996 г. завършва Средно образование в ПМГ „Акад. Никола Обрешков“ гр. Казанлък с усилено изучаване на биология и едновременно с това преравнява изучавания английски език с полагане на изпити в I-ва Езикова гимназия София . Завършва медицина в МУ-Варна през 2004г. Лекар с 14 години трудов стаж, с придобита специалност по Пневмология и фтизиатрия през 2014г. Притежава сертификат за ВСД Бронхология. За периода 2004 -2005г. работи като Лекар – ординатор в спешен терапевтичен кабинет към Вътрешно отделение на МБАЛ „Св. Анна“, гр. Варна, лекар – ординатор в ЦСМП гр. Варна, а за периода 2005 -2008 г. е лекар-ординатор в спешен приемнен кабинет на ВМА-ББАЛ гр. Варна. От януари 2008 г. е назначен за лекар асистент към Терапевтична клиника, отделение по белодробни болести на ВМА-ББАЛ гр. Варна, която длъжност изпълнява до 01.07.2011 г. . От 28.11.2011 до момента е последователно ординатор, асистент и гл. асистент в Клиника по пневмология и фтизиатрия, МБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна. През 2014 г. придобива научна степен Доктор с тема на дисертационен труд: „Промяна на някои антиоксидантни ензими, възпалителни

и метаболитни маркери при пациенти с хронична обструктивна белодробна болест“.

Д-р Стратев има 17 краткосрочни и дългосрочни специализации в областта на респираторната медицина, включващи различни направления на белодробните болести като: сертификационен курс по спирометрия, клиничен подход в лечението на белодробните инфекции, лечение на ХОББ, мониториране на заболяването при пациенти с бронхиална астма и други респираторни заболявания, лятно училище по програмата HERMES на ERS, продължаващо следдипломно обучение по белодробни болести, различни модули за презентационни умения, курс „Интерстициални белодробни болести и грануломатози“, Интензивна медицина и др. По-голямата част от обучението на д-р Стратев е във водещи национални и европейски центрове, или в рамките на организирани от етаблирани в респираторната медицина модули за обучение. Съизследовател в 2 мултицентрови клинични изпитвания.

Чужди езици за комуникация – английски С1 и немски В2.

Отлична компютърна грамотност.

Член на Български Лекарски Съюз, на Българското дружество по белодробни болести, (БДББ), а от 2014г до момента негов технически секретар, член на European Respiratory Society (ERS) .

За своята научна дейност д-р Стратев е отличен с няколко награди : Втора награда за най-добра орална презентация на Лятната среща на БДББ, Албена 2013 г., Поощрителна награда „Най-добър млад пулмолог“, V-ти конгрес на БДББ, София 2014 г., Първа награда за най-добър постер, V-ти конгрес на БДББ, София 2014 г. и един научен гранд на ERS : Silver Sponsorship за работата си “The metabolic syndrome (MetS) in patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD) and its association with airway obstruction”, представена на Годишния конгрес на ERS във Виена, Австрия през 2012г.

В обобщение: Д-р Стратев е доказал стремежа си към професионално усъвършенстване и има потенциал за бъдещо развитие.

Общо описание на представените материали.

Кандидатът е представил материалите за участие в конкурса съгласно изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна. Пълният списък на научната му активност съдържа 66 позиции, в т.ч. един дисертационен труд, един автореферат на дисертационния труд, един монографичен труд , две участия, като съавтор в ръководства .Публикуваните пълнотекстови статии в научни списания в България са 22, а тези в чужбина - 2. Научното му присъствие на международни форуми включва участие с постери в 21 международни научни формата. Кандидатът участва в научни прояви в България с 16 научни съобщения с отпечатани резюмета. От тях кандидатът е първи автор в 48,5% от публикациите, втори в 12,1%, трети и последващ в 39.4%.Общият импакт-фактор е впечатляващ - **72.02**. Отбелязани са 67 цитирания в чужди източници, базирани на преглед на базата данни Scopus, Web

of Knowledge, Google Scholar. Две от цитиранията са във връзка с дисертационния труд на кандидата.

По място на кандидата в авторските колективи се установява, че в 44% или в 11 от пълнотекстовите публикации, той е самостоятелен или първи автор, което е доказателство за възможностите му да оглавява изследователски колектив.

Наличието на пълнотекстови публикации, отговаря на изискуемите и показва, че д-р Стратев *отговаря на наукометричните критерии на МУ-Варна за заемане на академична длъжност „доцент”*.

Качествена характеристика на научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Научните публикации на Д-р Стратев са свързани със следните основни направления :

- ХОББ, бронхиална астма, тютюнопушене
- Домашна кислородотерапия, дих. нарушения по време на сън (ДНВС), NIV
- Белодробни инфекции, Туберкулоза и микобактериози
- Съдови болести на белия дроб : пулмонална хипертония, БТЕ, редки белодробни болести
- Други клинични проучвания: в областта на вътрешните болести, затлъстяване и други болести в детско-юношеската възраст

Те отразяват на първо място принадлежността му към клиниката по Белодробни болести ма ВМА Варна, и по-късно Клиниката по Белодробни болести на МБАЛ “Св.Марина, Варна, имащи за фокус научно-изследователска и лечебна дейност на социално значимите заболявания в респираторната медицина. Изследователската му работа е обогатена от теоретична подготовка и клиничен опит. Овладяването на редица високо специализирани дейности, като спирометрия, образна диагностика, инвазивна и неинвазивна вентилация, интензивна медицина, бронхология, е допринесло за разработване на значими научни и клинично-приложни разработки с резултати и изводи , насочени към медицинската практика. Разработките му имат както познавателни, така и практико-приложни приноси. Научните трудове на д-р Велин Стратев могат да бъдат систематизирани в следните направления:

1. Проучвания в областта на ХОББ, бронхиална астма, тютюнопушене

1.1.Патогенеза на ХОББ - нива на антиоксидантни ензими, CRP и метаболитни нарушения при пациенти с ХОББ (разработки 1,2,3,5,9,14,19,20,21,24,31,34,35,37,38,39,41,43,51,54, 56,57,58,60).

Основните проучвания на автора са в областта на патогенезата на ХОББ. В представените научни съобщения за първи път в България се изследват нивата на антиоксидантните ензимни системи глутатион-пероксидаза (ГПх) и супероксид-дисмутаза (СОД) при пациенти с ХОББ в екзацербация и стабилно състояние, както и сравнението им със здрави контроли. Изследвани са

възпалителни маркери, метаболитни нарушения, наличие на метаболитен синдром и затлъстяване при пациенти с ХОББ. Авторът установява, че екзацербацията е критично събитие при на пациентите с ХОББ, при което се наблюдава допълнително повишение на възпалителния отговор, повишен оксидативен стрес, като антиоксидантния статус на пациентите след лечение, не достига този при пациенти със стабилно заболяване. Тези резултати са представени на български и международни форуми (35, 37, 39, 41, 43, 54, 56, 57, 60), някои от тях са публикувани в български списания (20,21). В разработките на д-р Страрев се коментират първи за България данни относно честота на метаболитен синдром при пациенти с ХОББ. Определя се асоциацията на компонентите на метаболитния синдром с белодробната функция (21). За първи път в страната са предоставени данни за затлъстяването при пациенти с ХОББ. Метаболитните нарушения при ХОББ са представени на български (34, 38) и международни форуми (54, 56, 58) и са цитирани двукратно в научната литература.

1.2. Коморбидности при ХОББ

През 2018г. обобщавайки съвременното знание, пречупено през погледа и призмата на собствените, а и тези на други български автори знания д-р Стратев публикува монография (2) в която за първи път обобщава наличните данни за честотата на коморбидностите при ХОББ в България (5). За първи път у нас се публикуват систематизирани данни за отделните коморбидности при ХОББ, диагноза и взаимосвързващи механизми. Съществен принос на монографията са представените особености при лечението и терапевтични възможности при всяко придружаващо заболяване. Монографията разглежда и един малко проучен проблем в световната литература – взаимосвързката между бъбречните заболявания и ХОББ, тяхната епидемиология и възможни патогенетични механизми. На международен научен форум са представени първите данни за България за повишената честота на пулмонална хипертония при пациенти с ХОББ (51). Авторът представя един от първите опити у нас за изследване на коморбидностите при ХОББ, който потвърждава патогенетичната връзка между съпътстващите заболявания и системното възпаление. Изучаването на съпътстващите заболявания и смъртността, чрез скриниране на хоспитализирани болни с ХОББ, дава реална възможност за качествена епидемиологична оценка.

1.3. Етиология, рискови фактори, диагноза и лечение на ХОББ

Авторът публикува няколко обзорни статии, които разглеждат основните рискови фактори за развитие на ХОББ, ранното разпознаване на симптомите, необходимостта от своевременно провеждане на спирометрия и поставяне на диагноза (3,9), придържането към терапията при болни с ХОББ, иновативни методи за лечение (14). Проучвания в областта на тютюнопушенето, публикуват

данни за нивата на антиоксидантните ензими (супероксид-дисмутаза и глутатион-пероксидаза) при пушачи със затлъстяване без придружаващи респираторни заболявания. Данните сочат, че нивата на антиоксидантните ензими се асоциират с намаление на белодробната функция и затлъстяване при пушачи. На лице е положителна корелация между продължителността на тютюнопушене и показателите за повишен кардиометаболитен риск – обиколка на талията и ИТМ (23, 40, 42), повишен оксидативен стрес (22). Тази група публикации има новаторски за България характер, не само защото нямат аналог в съвременната респираторна наука в България, но и поради постановката на проучванията и научно-практическия им характер. Безспорно е практико-приложното значение на резултатите.

2. Проучвания в областта на кислородотерапията, неинвазивна вентилация и ДНВС

Като член на екипа на Клиниката по Белодробно болести на „МБАЛ Св.Марина“ Варна, пионер и водещ център в България по отношение на домашната кислородотерапия и неинвазивната вентилация за лечение на болни с остра ДН и дълготрайно домашно подпомагане на дишането, д-р Велин Стратев е съавтор на първото публикувано в България ръководство за пациенти, на дълготрайна домашна кислородотерапия (4). Екипът в който д-р Стратев е активен участник и представя на национални научни форуми първите данни от мониторирането на пациенти на краткотрайна и дълготрайна домашна кислородотерапия (33, 36), както и тези, касаещи ефективността на НИВ при лечението на болни с хиперкапнична дихателна недостатъчност (49). На национални и международни форуми е представено първото за България и едно от малкото в световната литература проучване за повишения коронарен артериален калциев скор (КАКС) при пациенти с обструктивна сънна апнея. (32, 48). Публикувани са обзорни статии, разглеждащи повишения кардиоваскуларен риск при пациентите с дихателни нарушения по време на сън (16), взаимовръзката между обструктивна сънна апнея и захарен диабет тип 2 (17), синдром на резистентност на горните дихателни пътища (13). Данните от тези проучвания са пионерски за България и дават информация и насоки за организацията и грижата на пациенти с необходимост от подпомагане на дишането, имат отношение към здравната политика и оптимизирането на медицинските дейности и биха били в помощ при планиране на финансовите ресурси за лечение. С представителност и достоверност разработките са с важен научен и практико-приложен принос в национален аспект.

3. Белодробни инфекции, туберкулоза, нетуберкулозни микобактериози, редки болести на белия дроб.

В публикувани обзорни статии и оригинални разработки са представени етиологията, рисковите фактори, данни за резистентност (вкл. и от България) и лечението на най-честите инфекции на горните и долните дихателни пътища ,нови възпалителни и метаболитни маркери при пневмония, придобита в обществото и тяхната диагностична и прогностична стойност (8, 10, 12,15). Съавтор в представянето на клинични случаи, представящи тежки и редки

форми на белодробна туберкулоза и редки болести на белия дроб (18, 30,46,47,50,52). Приносът на разработените в това направление обогатява познанията за редките клинични синдроми и заболявания и има важен познавателен и научно-приложен характер.

4. Съдови болести на белия дроб

Клиниката по Белодробни болести на МУ Варна е водещ център за лечение на съдови болести на белия дроб и първи център в страната провел таргетно лечение при пациенти с ПАХ. Продължавайки традицията на 3 поколения пулмолози, д-р Стратев участва в разработки касаещи ПХ, качеството на живот при пациенти с ИПАХ и асоциирана със склеродермия белодробна артериална хипертония, на лечение с таргетни медикаменти (6).

Докладвани са първите за страната данни за честота и клиничните характеристики на пациенти с БТЕ и хронична посттромбоемболична пулмонална хипертония при пациенти с рецидивиращ белодробен тромбоемболизъм (53, 55). Представени са и данни за пулмонална хипертония при пациенти с ХОББ (31,51)

5. Други клинични проучвания

На пръв поглед тази група научни разработки изглежда разнородна, но тя еднозначно потвърждава богатата палитра направления и научни дирения на кандидата. Няколко от представените за рецензиране публикации са посветени на проучвания свързани със затлъстяването и други заболявания в детско-юношеска възраст. Д-р Стратев взема участие в антропометрични измервания на репрезентативна здрава популация от 3810 деца от гр. Варна на възраст 6-18 години, въз основа на което са публикувани данни за честота на наднормено тегло и затлъстяване (25, 44, 61). Получените резултати установяват и дефинират рисковите фактори за наднормено тегло и затлъстяване (62). Те стават база за изработване на специфични за възрастта и пола репрезентативни референтни стойности и имат широк научен и практико-приложен характер. Участието на кандидата в интердисциплинарно екип свидетелства за широтата на неговите научни интереси и уменията му за работа в екип. Именно тези разработки, в които д-р Стратев участва имат и най-голям индекс на цитиране – 65, което показва значимостта им медицинска наука.

Обобщение: Кандидатът за доцент притежава достатъчна подготовка за качествени научни изследвания. Това е намерило отражение в цялостната му научна продукция, която е на високо ниво - теоретично, научно-практическо със значителни приноси - оригинални и потвърдителни, познавателни и практико-приложни.

Учебно-преподавателска дейност

Преподавателската дейност на д-р Стратев обхваща 5 години и 2 месеца – първоначално като хоноруван асистент, асистент, а по-късно главен асистент

в Клиниката по Пневмология и фтизиатрия на УМБАЛ „Св.Марина“ Варна. От справка издадена от МУ-Варна става ясно, че за последните пет години кандидатът за доцент има учебна натовареност от **1056** часа, съответно по години: 2012 / 2013 г. – 90; 2013 / 2014 г. – 84 и 2014 / 2015 г. - 360 часа, 2015/2016г. – 348 часа, 2016-2017 174 часа или средно е 211,2 екв. часа на учебна година при утвърдена норма 220 ч.

Участва в обучението по пневмология на студенти по медицина БЕО и АЕО - 7 и 8 семестър. В своите упражнения той умело включва практическата работа до леглото на пациента и знанията и грижата за критично болни пациенти с необходимите теоретични познания. Участва в разработването на тезиси за практически упражнения по пулмология, тестове за входящ контрол и др.

Участва в изпитни комисии при провеждане на семестриални изпити по Вътрешни болести на студенти по медицина (АЕО и БЕО), води практически упражнения на студенти и стажант-лекари по време на летни стажове и държавен стаж по Вътрешни болести.

Оценка на учебно-преподавателската дейност

Д-р Стратев е млад, но утвърден преподавател, с опит в преподаването на студенти, доказал своето отговорно и същевременно творческо отношение към него.

Диагностично-лечебна дейност

В диагностично-лечебната дейност в областта на вътрешните и белодробните болести д-р Стратев има значителни познания и практически опит във високо-специализираните дейности свързани с номенклатурата на специалността пневмология и фтизиатрия в областта на бронхологията, функционалното изследване на дишането, интензивната медицина и интервенционалната пулмология в авангардните високотехнологични области на респираторната медицина.

Лични впечатления

Познавам д-р Стратев като изключително подготвен и изграден професионалист, като млад научен работник с потенциал, ерудиран и компетентен преподавател. Убедена съм, че наред с много добрата му професионална подготовка, посочените качества биха били гаранция за повисоката академична длъжност, за която аспира, за да разгърне потенциала си и да допринесе за развитието на МУ-Варна.

Заклучение

Главен асистент д-р Велин Стратев, дм се представя в конкурса с напълно достатъчни наукометрични показатели. Той е автор на научна продукция с

доказани научни, теоретични и практико-приложни приноси. Утвърден съвременен преподавател със стремеж към усъвършенстване. С всичко това той напълно отговаря на критериите на Закона и на Правилника на МУ-Варна за развитие на академичния състав за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Това ми дава основание да гласувам положително и убедено да предложа на уважаемото научно жури да избере гл. асистент д-р Велин Стратев, дм за заемане на академичната длъжност „**доцент**“.

03.08.2018 г.

Рецензент:

Доц.д-р Диана Петкова, дм